

საქართველოში სოფლად საარსებო საშუალებების გაძლიერება:
ჯანსაღი თესლის წარმოების ინტეგრირებული
მიდგომის დანერგვა კარტოფილის
ადგილობრივი თესლწარმოების სისტემაში

სექტემბერი 2018

Funded by the Republic of Austria

BMF

**FEDERAL MIN
OF FINANCE**

**AUSTRIAN
DEVELOPM
COOPERATION**

მიზანი - ფერმერების მიერ მოყვანილი კარტოფილის
თესლის ხარისხის გაუმჯობესება.

საქართველოში მცხოვრები ფერმერების
საარსებო პირობების გაუმჯობესება და
შემოსავლების ზრდა კარტოფილის
მოსავლიანობის მდგრადობის და
მეკარტოფილეობის სექტორის მონაწილეების
შესაძლებლობების ზრდის საშუალებით.

მოსალოდნელი შედეგები და აქტივობები

პროდუქტი 1: საქართველოსთვის შემუშავებული კარტოფილის მეთესლეობის გეგმა სინქრონიზებული ჯანსაღი თესლის წარმოების ინტეგრირებულ ISH სტრატეგიასთან.

- 1.1 ჩატარდა საქართველოში კარტოფილის მეთესლეობის საბაზისო კვლევა;
- 1.2 საბაზისო კვლევაზე დაყრდნობით შეფასდა კარტოფილის თესლის ხარისხის როლი მოსავლიანობის ამაღლებაში;
- 1.3 ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე შედეგებზე დაყრდნობით, შემუშავდა კარტოფილის მეთესლეობის ეროვნული გეგმის სამუშაო ვერსია;

პროდუქტი 2: თესლის დახვეწილი სათესლე მასალების სერტიფიცირების სისტემები.

- 2.1 კარტოფილის დაავადებათა გამოვლენის ეფექტური მეთოდების შემუშავება და პროტოკოლების შექმნა;
- 2.2 კარტოფილის თესლის წარმოების ეფექტური პარქტიკის შემუშავება;
- 2.3 ტრეინინგის მასალების შექმნა თესლის მწარმოებლებისთვის/ სელექციონერებისთვის.
- 2.4 საქართველოზე მორგებული ყველაზე ეფექტური სერტიფიცირების სტადარტების დადგენა, რომელიც თანხვედრაშია სათესლე კარტოფილის UNECE საერთაშორისო სტანდარტებთან;
- 2.5 საველე ინსპექტირების სახემძღვანელოს ადაპტირება UNECE სტანდარტებთან შესაბამისობაში.

პროდუქტი 3: ფერმერულ მეურნეობაში წარმოებული თესლის მართვის გეგმა.

- 3.1 თვითწარმოებული/შენახული თესლის მართვის საუკეთესო პრაქტიკების შემუსავება;
- 3.2 ფერმერთა გადამზადების გეგმის შემუშავება ადგილობრივ ფერმერთა ექსტენციის სამსახურებთან ერთად.
- 3.3 ფერმერთა და სპეციალისტთა გადამზადება გარემოს დაცვისა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ჩართულობით

პროდუქტი 4: რეგისტრირებული ვირუსისადმი რეზისტენტული კარტოფილის ახალი ჯიშები.

- 4.1 ვირუსისადმი რეზისტენტული ჯიშების ჩართვა ქართული კარტოფილის სასელექციო პროგრამაში
- 4.2 ვირუსისადმი რეზისტენტულობის შეფასება კომერციულ ჯიშებში და CIP-ის მიერ ინტროდუცირებულ ახალ ჯიშებში.

თვლადი შედეგები:

- ✓ მომზადდა კარტოფილის მეთესლეობის გეგმა
- ✓ გამოიცადა 32 ახალი კარტოფილის ჯიში, 30 CIP-დან, 2 კომერციული ჯიში - აგრია და მარფონა (ჰოლანდია)
- ✓ მიღებულია ერთი დოქტორანტი
- ✓ მოსავლის მოდელირებასა და თესლის გადაგვარების საკითხებში გადამზადდა სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრისა და აგრარული უნივერსიტეტის 88 მეცნიერი
- ✓ მოსავლის მოდელირებასა და თესლის გადაგვარების საკითხებში გადამზადდა ფერმერთა საინფორმაციო-საკონსულტაციო ცენტრების 22 წარმომადგენელი 22 რაიონიდან
- ✓ პოზიტიური სელექციის საკითხებში გადამზადდა მცხეთა-მთიანეთის რეგიონის 6 თემის, 22 სოფლის 79 ფერმერი
- ✓ გამოიცა ფერმერთა სახელმძღვანელო პოზიტიურ სელექციაში
- ✓ გამოიცა ტრენერთა სახელმძღვანელო პოზიტიურ სელექციაში

27 სექტემბერი:

09:30 – რეგისტრაცია

10:00 – შესავალი და სემინარის ამოცანები

10:30 - საბაზისო კვლევის ძირითადი დასკვნები

11:30 - მეთესლეობის გეგმის სამუშაო ვერსიის წარდგენა

12:30 - ლანჩი

13:30 – დისკუსია

14:30 – ჯგუფური მუშაობა - დისკუსია მეთესლეობის გეგმის შესახებ

ჯგუფი 1: შენელებული გადაგვარების მქონე მცენარეთა მიღება

ჯგუფი 2: ფერმერული მეურნეობის პრაქტიკა, რომელსაც შეუძლია შეინარჩუნოს ან თუნდაც გაუმჯობესდეს თესლის ხარისხი

ჯგუფი 3: სერტიფიცირებული თესლის სტრატეგიული გამოყენება

15:00 – შესვენება

15:30 – ჯგუფური მუშაობა - გაგრძელება

16:30 - 17:00 – შედეგების შეჯამება და დისკუსია

28 სექტემბერი:

09:30 - ჯგუფების პლენარული პრეზენტაციები, დისკუსია

11:00 – ჯგუფური მუშაობა, გაგრძელება, მოდიფიკაციები

12:30 - ლანჩი

13:30 – ჯგუფების საბოლოო პლენარული პრეზენტაციები

15:00 - შესვენება

15:30 - პლენარული პრეზენტაციები, გაგრძელება

17:00 – დასკვნები და სამომავლო გეგმები

The International Potato Center (known by its Spanish acronym CIP) is a research-for-development organization with a focus on potato, sweetpotato, and Andean roots and tubers. CIP is dedicated to delivering sustainable science-based solutions to the pressing world issues of hunger, poverty, gender equity, climate change and the preservation of our Earth's fragile biodiversity and natural resources.

www.cipotato.org

CIP is a member of CGIAR

CGIAR is a global agriculture research partnership for a food secure future. Its science is carried out by the 15 research centers who are members of the CGIAR Consortium in collaboration with hundreds of partner organizations.

www.cgiar.org